

SVENSKT NÄRINGSLIV

Till Finansministern
Kopia Näringsministern
Regeringskansliet

Stockholm 2018-11-13

BESKATTNING AV STYRELSEARVODEN

Hemställan om lagändring

Genom en lagändring som trädde i kraft den 1 januari 2009 förändrades näringsbegreppet.¹ Som vägledning till denna ändring beslutade Skatteverket om ett ställningstagande med innebörden att tjänster tillhandahållna genom arbete som styrelseledamot bör kunna utgöra näringsverksamhet, antingen som ett led i en bedriven konsultverksamhet eller som egen verksamhetsgren om fortlöpande minst tre sådana uppdrag finns.² Genom ställningstagandet fick lagändringen till följd att den ditintills rådande skattemässiga särbehandlingen av styrelseverksamhet i princip skulle upphöra och att systemet därmed skulle bli mer neutralt.

Den 20 juni 2017 meddelade Högsta förvaltningsdomstolen (HFD 2017 ref. 41) dock en dom i vilken domstolen gjorde bedömningen att 2009 års lagändring inte innebar någon förändring när det gäller beskattning av styrelsearvoden, och att tidigare fastslagen praxis om att styrelsearvoden normalt ska beskattas som inkomst av tjänst därför fortfarande är giltig.

Att HFD fann att 2009 års lagstiftning inte medförde den av bl.a. Skatteverket uppfattade konsekvensen är en utgång som i princip inte någon kan anse önskvärd.

För de som yrkesmässigt tillhandahåller styrelsekompetens innebar 2009 års lagändring tillsammans med Skatteverkets ställningstagande att en mängd hinder undanröjdes. Att kunna samordna uppdragen i ett bolag och låta det fakturera arvudet innebar att styrelseledamöter för sin verksamhet kunde, på samma villkor som gäller för andra verksamheter, sätta av medel i företaget för att trygga framtida pension, hantera risker för sjukdom (Försäkringskassan etc.), hantera för uppdragen/verksamheten gemensamma kostnader, m.m.

---

¹ Prop. 2008/09:62, F-skatt åt fler

² <https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/329051.html?date=2008-12-11>

Domen från HFD försvårar och fördyrar för företagen som har behov av extern kompetens i styrelsen. Med rådande rättsläge följer vidare att många personer inte ges en reell möjlighet att på heltid och professionellt bidra med sin kompetens.³

Nu gällande rättsläge är skadligt för svenskt företagande. Särskilt hårt slår detta mot utvecklingen av små och medelstora entreprenörsföretag, särskilt s.k. start up-företag och andra unga innovativa företag. Grundarna av sådana företag har ofta god sakkunskap om det produkt- eller tjänsteområde företaget ska starta och utvecklas inom, men de saknar i regel erfarenhet från tidigare entreprenörskap och är därför beroende av externa styrelseledamöter med erfarenhet från arbete med affärsstrategier och affärsutveckling. Styrelsens sammansättning är således av stor betydelse för möjligheten för små och medelstora företag (SME-företag) att växa och utvecklas. Sammansättningen är ofta central för företagets möjlighet att erhålla finansiering, exempelvis från bank. Den ökning i förändringstakten som präglar näringslivet, bl.a. inom it-teknikområdet, accentuerar behovet av extern styrelsekompetens. Denna utveckling medför att SME-företag i allt större omfattning kan agera på den internationella marknaden. Här är dock kunskap och erfarenhet från internationellt arbete en kritisk framgångsfaktor. Styrelsens sammansättning är av angivna skäl central för SME-företag.

Även större företag drabbas hårt av hinder som slår mot tillgången på styrelsekompetens. Större företag är även de i hög grad beroende av att det finns många kompetenta kandidater till styrelseuppdrag. Utöver aspekter av de slag som lyfts fram ovan för SME-företag, tillkommer exempelvis för bolag som berörs av Svensk kod för bolagsstyrning även betydelsen av kraven på oberoende. Enligt denna kod ska en majoritet av de bolagsstämmovalda styrelseledamöterna vara oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen och minst två av dessa ska även vara oberoende i förhållande till bolagets större ägare. Kraven på oberoende medför i sig att tillgången till styrelsekompetens begränsas. Med de konsekvenser som följer av den skattemässiga diskrimineringen uppstår av ovan angivna skäl ytterligare begränsningar i tillgången till styrelsekompetens. Sammanfattningsvis är rådande rättsläge direkt skadligt även för här berörda företag.

En konsekvens av rådande situation är att uppgifter kan komma att föras över från styrelsearbetet till rådgivande sammansättningar – s.k. advisory boards. Med en sådan förändring riskerar en väl fungerande bolagsstyrning att urholkas. Delar av det strategiska arbetet flyttar från den lagreglerade styrelsen och oklarheter vad gäller ansvar och ansvarstagande riskerar att uppstå. Detta är en olycklig utveckling utifrån såväl ett näringslivs- som ett samhällsperspektiv. Bra bolagsstyrning syftar till ordning och reda och ska inte motverkas av diskriminerande skattelagstiftning. Även utifrån ett arbetstagarperspektiv kan en utveckling mot användandet av advisory boards vara olycklig. Detta eftersom det i den lagreglering som finns om

---

³ Enligt en undersökning genomförd i april 2018 av föreningarna StyrelseAkademien och Ersättningsakademien kommer 90 procent av Sveriges styrelseproffs, till följd av att styrelsearvoden inte kan faktureras, åta sig färre styrelseuppdrag i framtiden. Se: <http://www.styrelseakademien.se/nyheter-opinion/kompetensflykt-styrelsearvoden/>

styrelserepresentation för de privatanställda finns rättigheter för lokala arbetstagarorganisationer att utse ledamöter i styrelsen. Om beslut i realiteten fattas i advisory boards, och inte i bolagets styrelse, undandras arbetstagarledamöters möjlighet till inflytande och påverkan på beslutet eftersom lagen inte ger de anställda någon rätt till deltagande i ett sådant rådgivande organ.

De närmare argumenten till varför det saknas rättsliga skäl för att vid beskattning negativt särbehandla inkomster från styrelseuppdrag återfinns i bilagda promemoria Beskattning av vissa personliga uppdrag, utarbetad av f.d. justitierådet Olle Stenman och advokaten Karl-Johan Nörklit i november 2018.

Av ovan och i promemorian anförda skäl hemställer Svenskt Näringsliv att inkomstskattelagen ändras på så sätt att en mening läggs till sist i 13 kap. 1 § andra stycket, så att stycket får följande lydelse:

Vid bedömningen av om en uppdragstagares verksamhet bedrivs självständigt ska det särskilt beaktas vad som avtalats med uppdragsgivaren, i vilken omfattning uppdragstagaren är beroende av uppdragsgivaren och i vilken omfattning uppdragstagaren är inordnad i dennes verksamhet. Enbart det förhållandet att ett uppdrag är kopplat till en fysisk person ska inte påverka bedömningen av om uppdragstagarens verksamhet bedrivs självständigt.

Stockholm, dag som ovan

Johan Fall

Richard Hellenius